

John Ruskin
A XIX. század viharfelhője
Typotex Kiadó, 2018, 345 oldal, 3900 Ft

Votisky Zsuzsa emlékére

Ruskin életművéből elsőként azt emeljük ki, aminek a napi életünket gazdagító hatását azok is érzik, akik soha a nevét sem hallották. Szellemi kútfője volt két, egyenként is meghatározó jelentőségű áramlatnak: az Arts and Crafts mozgalomnak, amely célul tűzte ki az igényes minőség és az esztétikai érték iránti kereslet felélesztését a felemelkedő tömeggyártás hitvány termékeivel szemben, valamint az utolsó nagy stílusnak, a szecesszióknak. Utóbbi hozta a nagy áttörést a művészet világa és a tömegek mindennapi élete között. Célul tűzte ki, hogy alkotásaival a tárgyi világban a szükségessé esztétikai élménnyé, a hasznost élvezetessé tegye, hogy a kialakítás emelje a tárgy értékét, a tárgy pedig büszkén hirdesse azt. A nagy stílusok közül elsőként, hirdette is a haszonelvűséget, azt hogy a tárgyaival hasznos célokot akar megfelelő formákkal szolgálni. Mindezzel az Arts and Crafts és a szecesszió életre hívták a továbbiakban mind nagyobb jelentőségre emelkedő ipari formatervezést. Mindennek a hatása ma is sokban meghatározó a cégek gazdasági tevékenységében, az épített környezetünk kialakításában, szintúgy a dízajn- és tárgykultúránkban. Íme Ruskin öröksége a mai gazdaságban!

Arts and Crafts

Osman Péter könyvajánlója

Róla, a minden tudások klasszikus kútfője, az Encyclopaedia Britannica szócikkéből: „Angol művészet- építészet- és társadalomkritikus, tehetséges festő, prózai írásaiban stílusművész. Fontos példája a viktoriánus Bölcsnek vagy Prófétának. Vitairatok szerzője, amelyek széleskörű kulturális és társadalmi változások életre hívására törekedtek.” (kiemelések tőlem – OP) A Typotex ajánlójából: „Ruskin, a XIX. század legnépszerűbb angol műkritikusa és művészeti írója olyan befolyással rendelkezett, amely napjainkban már teljesen elképzelhetetlen. Túlzás nélkül állítható, hogy a modern festészetről szóló munkái alapvetően határozták meg az akkori művészeti közgondolkodást.”

A kötetet Gyenge Zoltán értő, színes és érdekes tanulmánya vezeti be, amely még némi malíciától sem mentesen segíti az olvasót megérteni, milyen volt Ruskin az ember, s milyen volt életműve, és annak igazán széleskörű hatása. Pl.: „John Ruskin bár teljesen a viktoriánus kor szülötte volt, egy tagadhatatlanul érdekes alak, aki egyszerre képviseli a korszakot és lóg is ki belőle. Személyes élete és elméleti működése egyaránt.” Idéz Ruskin nagy felfedezettjétől, William Turnertől egy mondatot, amely nagyon sokat elmond róla, a törekvéseiről és csalódásairól, és

alighanem örök igazság: „Ő tudta, jobban, mint én, hogy hiábavaló dolog olyasmiről beszélni, amit a tömeg saját magától észrevenni nem bír.”

A kötetben szereplő írásai természetesen elsősorban a kultúr- és a művészet-történet iránt érdeklődők számára jelennek csemegét. Megállapításai és következtetései viszont ennél sokkal szélesebb figyelmet is érdemelnek. Egy példa erre: Gyenge így összegzi egy meghatározó jelentőségű tételét, amely – reméljük! – ma is érvényes:

„A művészet úgy változtathatja meg a mindennapok életét, úgy alakíthatja át a közönséges világot, hogy beleképződik, azaz a használat során annak díszítőelemeként jelenik meg. Nem várható el egy liverpooli szövőnőtől, egy manchesteri bányásztól, hogy Botticelli-képeket imádjon szabadidejében, de az igen, hogy teáskészlete, széke, ágytakarója stb. a használhatóságon túl a szépet (is) kifejezze. A művészet a gyakorlatban (...) az iparművészet létjogosultságát teremti meg. Ruskint lefordítva: ez a szép a használatban. Persze ezzel a 'magas művészet' nem veszíti el mindenképp felett álló prioritását. Ám az alacsonyabb rendű vezet el a magasabbhoz: »Isten éppúgy jelen van a falusi házakban, mint a templomokban.«”

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT ÚJDONSÁGAI

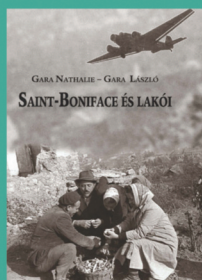
Saint-Boniface és lakói

GARA NATHALIE – GARA LÁSZLÓ

328 oldal, puha táblás

3500 Ft

Ezt a regény Gara László (Budapest, 1904. – Párizs, 1966.) feleségével, Nathalie-val közösen írta, és a második világháború alatt, egy vidéki kis francia településen született, ahová Garák a német megszállás alatt lévő Párizsból menekültek. Először 1946-ban, az Édition du Bateau Ivre kiadónál jelent meg, és azonnal nagy sikert aratott. Gara később maga készítette el a magyar fordítást, amelynek a Petőfi Irodalmi Múzeumban őrzött kézírata és gépirata képezi jelen kiadás alapját.

1867 szimbolikus világa – Tanulmányok a kiegyezés koráról

CIEGER ANDRÁS

212 oldal, kemény táblás

3900 Ft

Az 1867-es osztrák–magyar kiegyezés ezúttal új megvilágításban tárul az olvasó elé. A szerző eddig feltáratlan dokumentumok segítségével nemcsak a létrejött politikai rendszer működésébe enged bepillantást, de ismert politikusok és művészek közéleti magatartásával is foglalkozik, felvilágosítva magánéletük hol humoros, hol tragikus momentumait.

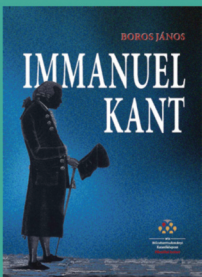
Immanuel Kant

BOROS JÁNOS

478 oldal, puha táblás

3200 Ft

Jelen kötet a szerző tizenharmadik monográfiája, mely bevezetést kíván adni Kant filozófiájába, műveinek olvasásába. Kant jelentőségében és hatásában egyenrangú a rendszeres gondolkodást és a tudományokat megalapozó antik görög filozófusokkal, Szókratesszel, Platónnal és Arisztotelésszel. Napjainkra egyetlen filozófiai, humántudományi irányzat vagy iskola sem képzelhető el az ő hatása nélkül, agykutatók, neurológusok és informatikusok is egyre nagyobb figyelmet szentelnek írásainak.

Kulturális ellenállás a Kádár-korszakban – Gyűjtemények története

APOR P.–BÓDI L.–HORVÁTH S.–HUHÁK H.–SCHEIBNER T. (SZERK.)

MAGYAR TÖRTÉNELMI EMLÉKEK – ÉRTEKEZÉSEK

488 oldal, kemény táblás

3200 Ft

A kötet arra keresi a választ, milyen lehetőségei voltak a kulturális ellenállásnak a Kádár-korszakban, és milyen gyűjtemények tették lehetővé, hogy a korszak ellenzékének számító kultúrája fennmaradjon. Célja, hogy párbeszédet kezdeményezzen azoknak a köz- és magángyűjteményeknek a történetéről, amelyek gyűjtőkörébe a szocializmus kori ellenkultúra és a kulturális ellenzékiség beletartozik.

A Szent Korona hazatér – A magyar korona tizenegy külföldi útja (1205–1978)

PÁLFFY GÉZA (SZERK.)

MAGYAR TÖRTÉNELMI EMLÉKEK – ÉRTEKEZÉSEK

636 oldal, kemény táblás

4500 Ft

Az elmúlt esztendő legfrissebb vizsgálatai alapján e kötetben a Magyar Tudományos Akadémia „Lendület” Szent Korona Kutatócsoportjának munkatársai koronánk összes külföldi útját mutatják be. A közel kétszáz illusztrációval és színes térképpel gazdagított kötet mindenkinek ajánlható, aki érdeklődik a Szent Korona történetének újdonságai és páratlan kalandjai iránt.

Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont

1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.
Humán Tudományok Kutatóháza
Tel.: +36 1 224 6700/4624

terjesztes@btk.mta.hu

www.btk.mta.hu

A kötetek megvásárolhatók:

PENNA

KÖNYVESBOLT

1053 Budapest, Magyar utca 40.

Tel.: +36 30 203 1769 E-mail: info@pennakonyvesbolt.hu Honlap: www.pennakonyvesbolt.hu